ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

<u>ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 210/2023,</u>

<u>ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 215/2023,</u>

<u>ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 171/2023,</u>

<u>ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 176/2023,</u>

<u>ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 181/2023,</u>

<u>ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 182/2023,</u>

<u>ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 184/2023 ଏବଂ</u>

<u>ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 216/2023</u>

[ଦେୱାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା, 1908 ର ଧାରା 114 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ]

<u>ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 210/2023</u>

ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ଧଳ .... ଆବେଦନକାରୀ

-ବନାମ-

ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ପରିଚାଳନା ସଂସ୍ଥା
ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ .... ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ

<u>ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 215/2023</u>

ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ଧଳ .... ଆବେଦନକାରୀ

-ବନାମ -

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ .... ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ

<u>ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 171/2023</u>

ଡା. ସ୍ମିତା ନାୟକ .... ଆବେଦନକାରୀ

-ବନାମ -

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ .... ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ

HIGH COURT ORISSA सत्यमेव जयते

ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 176/2023

ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ଲେଙ୍କା .... ଆବେଦନକାରୀ

-ବନାମ -

ଖ୍ରୀଷ୍ଟ କଲେଜ, କଟକ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ .... ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ

ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 181/2023

ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ଲେଙ୍କା .... ଆବେଦନକାରୀ -

-ବନାମ -

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ .... ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ

ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 182/2023

ଇତିଶ୍ରୀ ସ୍ୱାଇଁ .... ଆବେଦନକାରୀ

-ବନାମ -

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ .... ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ

ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 184/2023

ଇତିଶ୍ରୀ ସ୍ୱାଇଁ .... ଆବେଦନକାରୀ

-ବନାମ -

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ .... ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ

ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 216/2023

ପ୍ରଜ୍ଞା ପରମିତା ଯେଠୀ .... ଆବେଦନକାରୀ

-ବନାମ -

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ .... ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ

HIGH COURT ORISSA सत्यमेव जयते

ଅଧିବକ୍ତା(ମାନେ) ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ହାଜର ହୋଇଥିଲେ :-

ଆବେଦନକାରୀ(ମାନଙ୍କ) ପାଇଁ : ମେସର୍ସ୍. ବିମ୍ବିସାର ଦାଶ ଏବଂ ଏ. ନାୟକ, ଅଧିବକ୍ତାମାନେ
[**ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 210/2023** ରେ]

ମେସର୍ସ୍. ବି.ଏସ୍. ତ୍ରିପାଠୀ, ଏ. ତ୍ରିପାଠୀ ଏବଂ ଏ. ସାହୁ, ଅଧିବକ୍ତାମାନେ
[**ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 215/2023** ରେ]

ମେସର୍ସ୍. ସମୀର କୁମାର ଦାସ, ପି.କେ. ବେହେରା ଏବଂ ଏନ୍. ଜେନା, ଅଧିବକ୍ତାମାନେ
[**ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 171/2023, 176/2023, 181/2023, 182/2023 ଏବଂ 184/2023** ରେ]

ମେସର୍ସ୍. କେ.ପି. ମିଶ୍ର, ଏଲ୍.ପି. ଦ୍ୱିବେଦୀ, ଏସ୍. ରଥ, ଏ. ମିଶ୍ର ଏବଂ କେ. ହୁସେନ୍, ଅଧିବକ୍ତାମାନେ,
[**ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 216/2023** ରେ]

ପ୍ରତିପକ୍ଷ(ମାନଙ୍କ) ପାଇଁ : ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏସ୍.ଏନ୍. ଦାସ, ଅତିରିକ୍ତ ସ୍ଥାୟୀ ପରାମର୍ଶଦାତା

ମେସର୍ସ୍. ସୁଶାନ୍ତ କୁମାର ଦାଶ, ଏସ୍. ଦାସ, ପି. ଦାସ ଏବଂ ପି. ହରିଚନ୍ଦନ୍, ଅଧିବକ୍ତାମାନେ
[**ଓ.ପି. ମାନଙ୍କ** ପାଇଁ-**ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, କଟକର ପରିଚାଳନା ସଂସ୍ଥା ଏବଂ ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ**]

ସୁଶ୍ରୀ ପମି ରଥ, ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା
ମେସର୍ସ୍. ଏସ୍. ଗୁମନ୍ସିଙ୍ଘ ଏବଂ ପି. ମହାନ୍ତି, ଏସ୍.

ମହାନ୍ତି, ଏବଂ ଜେ. ମହାନ୍ତି ଅଧିବକ୍ତାମାନେ
[ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 182/2023ରେ ଓ.ପି. ସଂଖ୍ୟା 4 ଏବଂ ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 184/2023]

ପୀଠାସୀନ:

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶଶିକାନ୍ତ ମିଶ୍ର

ରାୟ

14 ଡିସେମ୍ବର, 2023

ଶଶିକାନ୍ତ ମିଶ୍ର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 26.04.2023 ତାରିଖରେ ରିଟ୍ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ ଏକ ଦଫାରେ ଦେଇଥିବା ପାରିତ ହୋଇଥିବା ରାୟର ବିଚାରର ସମୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଯାହାକି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା. 21522/2019, ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା. 3150/2020, ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା. 12970/2018, ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା. 4075 /2014, ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା. 22665/2015, ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା. 10414/2021, ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା. 6557/2021, ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା. 3150/2020 ଏବଂ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା. 6969/2021 ଅଟେ । ଉକ୍ତ ରାୟ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷା ଅଧିନିୟମ, 1969ର ଧାରା 2ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ କଲେଜ, କଟକ ଏକ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅଟେ ଏବଂ ଆହୁରି, ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଜ ନିଜ ରିଟ୍ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁରୋଧ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସେବାର ଚୁକ୍ତି ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଅଟେ ଏବଂ ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଏବଂ 227 ଅନୁଯାୟୀ ରିଟ୍ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିବା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରାୟ ଦିଆଯିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସାର୍ବଜନିକ ଆଇନ ଉପାଦାନ ଜଡ଼ିତ ନୁହେଁ ।

HIGH COURT ORISSA सत्यमेव जयते

2. ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଦୁଇଟି କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି-ପ୍ରଥମତଃ, ***ଡା. ଶ୍ୟାମଳ କୁମାର ସାହା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*** [26 ଜୁନ, 2012 ତାରିଖରେ ଫଏସଲା କରାହୋଇଥିବା ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା 2207/2012, 29737/2011, 7579/2008 ଏବଂ 9406/2008] ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଦୁଇ ଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ଆଧାର କରି ଖ୍ରୀଷ୍ଟ କଲେଜକୁ ଏକ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଭାବରେ ମାନ୍ୟତା ଦେବା ସମ୍ପର୍କରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନଥିରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ବିବୃତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କର ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରିଟ୍ ଅଧିକାରିତାର କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ କରି ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ କି ନୁହେଁ ତାହା ବିଚାର କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

3. ଶ୍ରୀ ସମୀର କୁମାର ଦାସ, ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 171,176,181,182 ଏବଂ 184 / 2003 ମାମଲାରେ; ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 210/2023ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିଂବିସାର ଦାଶ; ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 215/2023ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବି.ଏସ୍. ତ୍ରିପାଠୀ; ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୁଶାନ୍ତ କୁମାର ଦାଶ, ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଙ୍କ ତରଫରୁ ଉପସ୍ଥିତ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା; 2023ର ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ସଂଖ୍ୟା 182 ଏବଂ 184ରେ ବେସରକାରୀ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ପରାମର୍ଶଦାତା ଶ୍ରୀ ପି. ମହାନ୍ତୀଙ୍କ ସହ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା, ସୁଶ୍ରୀ ପାମି ରଥ; ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ତରଫରୁ ହାଜର ହେଉଥିବା ସ୍ଥାୟୀ ଅଧିବକ୍ତା, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏସ୍.ଏନ୍. ଦାସଙ୍କୁ ଶୁଣାଗଲା ।

4. ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ଏକ ରାୟର ସମୀକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନୀତିଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ରଖିବା ଉଚିତ ହେବ ।

HIGH COURT ORISSA सत्यमेव जयते

ଏକ ରାୟରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୀକ୍ଷାର ପ୍ରତିକାର ସିପିସି ର ଆଦେଶ 47, ନିୟମ 1 ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଏହା ନିମ୍ନରେ ପଢାଯାଇଛି;

> *"**1. ରାୟର ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆବେଦନ**-(1) ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜକୁ କ୍ଷୁବ୍ଧ ବୋଲି ବିବେଚନା କରନ୍ତି-*
>
> *(କ) ଏକ ଡିକ୍ରି କିମ୍ବା ରାୟ ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁଥିରୁ ଏକ ଅପିଲ ଅନୁମୋଦିତ, କିନ୍ତୁ ଯେଉଁଥିରୁ କୌଣସି ଅପିଲ ପସନ୍ଦ କରାଯାଇ ନାହିଁ,*
>
> *(ଖ) ଏକ ରାୟ କିମ୍ବା ଡିକ୍ରି ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁଥିରୁ କୌଣସି ଅପିଲ ଅନୁମୋଦିତ କରାହୋଇନାହିଁ, କିମ୍ବା*
>
> *(ଗ) ଛୋଟ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କଠାରୁ ଏକ ସନ୍ଦର୍ଭ ଉପରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା,*
>
> *ଏବଂ ଯିଏ, ନୂତନ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ କିମ୍ବା ପ୍ରମାଣର ଆବିଷ୍କାରରୁ ଯାହାକି, ସମ୍ୟକ ତତ୍ପରତା ପରେ ତାଙ୍କ ଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟରେ ନଥିଲା କିମ୍ବା ଡିକ୍ରି ପାରିତ ହେବା ସମୟରେ କିମ୍ବା ରାୟ ଦିଆହୋଇଥିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇପାରିନଥିଲା, କିମ୍ବା କିଛି ଭୁଲ କିମ୍ବା ତ୍ରୁଟି କାରଣରୁ ନଥି ସାମ୍ନାରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ ପାଇଁ, ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପାରିତ ଡିକ୍ରି କିମ୍ବା ଆଦେଶର ସମୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି, ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ରାୟର ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିପାରିବେ ଯିଏ ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରିଥିଲେ କିମ୍ବା ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ।*
>
> *(2) ଏକ ପକ୍ଷ ଯିଏ ଏକ ଡିକ୍ରି କିମ୍ବା ରାୟରୁ ଆବେଦନ କରୁନାହାନ୍ତି, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅପିଲରେ ବିଚାରାଧୀନତା ସତ୍ତ୍ୱେ ରାୟର ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିପାରିବେ, କେବଳ ଯେଉଁଠାରେ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏହିପରି ଅପିଲର ଆଧାର ସାଧାରଣ ଅଟେ, କିମ୍ବା ଯେତେବେଳେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ଭାବରେ, ସେ ପୁନର୍ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଠାରେ ଦାଖଲ କରିପାରିବେ ଯେଉଁ ମାମଲା ଉପରେ ସେ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ।*

ବ୍ୟାଖ୍ୟା - ଏହି ତଥ୍ୟ ଯେ ଆଇନର ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯାହା ଉପରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ଆଧାରିତ ତାହା ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାହୋଇଛି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମାମଲାରେ ଉପରିସ୍ଥ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପରବର୍ତ୍ତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଛି, ତାହା ଏପରି ବିଚାରର ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆଧାର ହେବ ନାହିଁ ।"

5. ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ସମୀକ୍ଷାର କ୍ଷମତା କେବଳ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସୂଚିତ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଅନ୍ୟଥା ନୁହେଁ । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ, ସିପିସି ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରିବେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏହା ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ସମାନ ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଅଟେ । ସମୀକ୍ଷା ଅଧିକାରିତାର ପ୍ରୟୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନେକ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ବାରମ୍ବାର ଉଦ୍ଧୃତ ଏବଂ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟସବୁକୁ ଉଲ୍ଲେଖ ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ । ***ଥୁଙ୍ଗଭଦ୍ରା ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଏ.ପି. ସରକାର*** ମାମଲାରେ, **(1964) 5 SCR 174 : AIR 1964 SC 1372**ରେ ବିବୃତ, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ;

"ଏକ ସମୀକ୍ଷା କୌଣସି ପ୍ରକାରରେ ଛଦ୍ମବେଶରେ ଏକ ଆବେଦନ ନୁହେଁ ଯେଉଁଥିରେ ଏକ ଭୁଲ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପୁନର୍ବାର ଶୁଣାଯାଏ ଏବଂ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଏ, କିନ୍ତୁ କେବଳ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ତ୍ରୁଟି ପାଇଁ ଥାଏ । ଆମେ ବିଚାର କରୁନାହୁଁ ଯେ ଏହା ଏହି ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ନିଃଶେଷକ ଭାବରେ କିମ୍ବା କୌଣସି ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ମୁକାବିଲା କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ଅବସର ଉପଲବ୍ଧ କରାଏ, କିନ୍ତୁ ଆମ ପାଇଁ ଏହା କହିବା ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ଯେ ଯେଉଁଠାରେ ବିନା କୌଣସି ବିସ୍ତୃତ ଯୁକ୍ତିରେ ଜଣେ ତ୍ରୁଟିକୁ ସୂଚାଇପାରିବ ଏବଂ କହିପାରିବ ଯେ ଏଠାରେ ଆଇନର ଏକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିନ୍ଦୁ ଯାହା ଜଣଙ୍କର ସ୍ପଷ୍ଟ ଦୃଶ୍ୟମାନ ଥାଏ, ଏବଂ ତର୍କଯୁକ୍ତ ଭାବରେ କୌଣସି

HIGH COURT ORISSA सत्यमेव जयते

ଦୁଇଟି ମତାମତ ନଥାଇପାରେ, ଏହା ବିଷୟରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ନଥି ସାମ୍ନାରେ ତ୍ରୁଟିର ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ମାମଲା ଦୃଶ୍ୟାମାନ ହେବ ।"

6. ***ମୀରା ଭଞ୍ଜ ବନାମ ନିର୍ମଳା କୁମାରୀ ଚୌଧୁରୀ*** ମାମଲାରେ, (1995) 1 SCC 170 ମାମଲାରେ ବିବୃତ କରାଯାଇଥିଲା, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ:

> *"8. ଏହା ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ ସମୀକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏକ ଆବେଦନ ମାଧ୍ୟମରେ ନୁହେଁ ଏବଂ ଆଦେଶ 47, ନିୟମ 1, ସିପିସିର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ କଠୋର ଭାବରେ ସୀମିତ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ । ଆଦେଶ 47, ନିୟମ 1 ଅଧୀନରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର କ୍ଷମତାର ସୀମିତତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅଧୀନରେ ଆଦେଶର ସମୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ସମୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଉପଲବ୍ଧ ସମାନ ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବାବେଳେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଅରିବମ୍ ତୁଲେଶ୍ୱର ଶର୍ମା ବନାମ ଅରିବମ୍ ପିଶକ ଶର୍ମା [(1979) 4 SCC 389 : AIR 1979 SC 1047] ମାମଲାରେ, ଚିନ୍ନାପ୍ପା ରେଡ୍ଡୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ କଥନ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି : (SCC ପୃଷ୍ଠା 390, ପାରା 3)*
>
> > *"ଏହା ସତ୍ୟ ଯାହା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶିବଦେଓ ସିଂହ ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ [AIR 1963 SC 1909] ମାମଲାରେ ଅବଲୋକିତ, ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226ରେ କିଛି ନାହିଁ ଯାହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ସମୀକ୍ଷା କ୍ଷମତାକୁ ବାଦ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଜିନିଷ ନାହିଁ ଯାହା ନ୍ୟାୟର ବିଫଳତା ରୋକିବା ପାଇଁ କିମ୍ବା ଏହା ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ତ୍ରୁଟି ସୁଧାରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଦାଲତର ଅଖଣ୍ଡ ପ୍ରାଧିକାରିତା ନିହିତ ଅଟେ । କିନ୍ତୁ, ସମୀକ୍ଷାର କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୀମା ରହିଛି । ନୂତନ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ କିମ୍ବା ପ୍ରମାଣର ଆବିଷ୍କାର ଉପରେ ସମୀକ୍ଷାର କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରେ, ଯାହା ସମ୍ୟକ ତତ୍ପରତା ପରେ ସମୀକ୍ଷା ଚାହୁଁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟରେ ନଥିଲା କିମ୍ବା ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ସମୟରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇପାରିନଥିଲା;*

HIGH COURT ORISSA
सत्यमेव जयते

ନଥିର ସାମ୍ନାରେ କିଛି ଭୁଲ କିମ୍ବା ତ୍ରୁଟି ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲେ ଏହାକୁ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ; ଏହା କୌଣସି ସଦୃଶ ଆଧାରରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ । କିନ୍ତୁ, ଏହା ଏହି ଆଧାରରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ନିର୍ଣ୍ଣୟଟି ଗୁଣବତ୍ତା ଆଧାରରେ ଭୁଲ ଥିଲା । ତାହା ଏକ ପୁନର୍ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳଙ୍କର ପରିଧି ହେବ । ସମୀକ୍ଷାର କ୍ଷମତାକୁ ଅପିଲ କ୍ଷମତା ସହିତ ଭ୍ରମିତ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, ଯାହା ଏକ ପୁନର୍ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଅଧୀନସ୍ଥ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ତ୍ରୁଟିକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ କରିପାରେ ।

7. **ସଞ୍ଜୟ ଅଗ୍ରୱାଲ ବନାମ ରାଜ୍ୟ ଟିକସ ଅଧିକାରୀ** ମାମଲାରେ, (2023) SCC Online SC 1406ରେ ବିବୃତ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ସଦ୍ୟ ରାୟରେ, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପୂର୍ବରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନେକ ରାୟ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଥିବା ନୀତିଗୁଡ଼ିକୁ ଚୟନ କରି ଏବଂ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଶବ୍ଦରେ ତାହାକୁ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ କରିଥିଲେ:

*"**16.** ପୂର୍ବରୁ କୁହାଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ସାରାଂଶ ହେଉଛି: -*

(i) ଯଦି ନଥିରେ କୌଣସି ଭ୍ରମ କିମ୍ବା ତ୍ରୁଟି ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖାଯାଏ, ତେବେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ରାୟର ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇପାରିବ ।

(ii) ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ଏକ ରାୟ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ, ଏବଂ ସେହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କେବଳ ସେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ହୋଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଚରିତ୍ରର ପରିସ୍ଥିତି ଏପରି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ କରେ ।

(iii) ଏକ ତ୍ରୁଟି ଯାହା ସ୍ୱତଃ-ସ୍ପଷ୍ଟ ନୁହେଁ ଏବଂ ତର୍କ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନଟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ନଥିରେ ସାମ୍ନାରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ତ୍ରୁଟି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯାହା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ସମୀକ୍ଷା କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରଦାନ କରେ ।

(iv) ଆଦେଶ 47 ନିୟମ 1, ସିପିସି ଅଧୀନରେ ଅଧିକାରିତାର ପ୍ରୟୋଗରେ, ଏକ ଭୁଲ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ "ପୁନର୍ବାର ଶୁଣିବା ଏବଂ ସଂଶୋଧନ କରିବା" ପାଇଁ ଅନୁମତି ନାହିଁ ।

(v) ଏକ ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନରେ ଏକ ସୀମିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରହିଛି ଏବଂ ଏହାକୁ "ଛଦ୍ମବେଶରେ ଏକ ଆବେଦନ" ହେବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

(vi) ସମୀକ୍ଷାର ଛଦ୍ମବେଶ ଅଧୀନରେ, ଆବେଦନକାରୀ ପୂର୍ବରୁ ସମାଧାନ କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ପୁନର୍ବିବେଚନା ଏବଂ ପୁନଃତର୍କ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

(vii) ନଥି ସାମ୍ନାରେ ତ୍ରୁଟି ଏପରି ଏକ ତ୍ରୁଟି ହେବା ଉଚିତ, ଯାହା କେବଳ ନଥିକୁ ଦେଖିବା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ଦୁଇଟି ସମ୍ଭବତ ମତ ଥାଇପାରେ, ସେହି ବିଷୟ ଉପରେ ତର୍କ କରିବାର କୌଣସି ଦୀର୍ଘ-ଅଙ୍କିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆବଶ୍ୟକ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

(viii) ଏପରିକି ଆଇନରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କିମ୍ବା ଏକ ସମନ୍ୱିତ କିମ୍ବା ବୃହତ ବିଚାରପୀଠଙ୍କ ନିଜ ଆଡୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି/ରାୟକୁ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଏକ ଆଧାର ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।"

୫. ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ଶୁଣାଣି ସମୟରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଯାହାକୁ କିଛି ସମୟ ପରେ ବିଚାରାର୍ଥେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ସୁସଂଗତ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ଯେ ***ହରିଦାସ ଦାସ ବନାମ ଉଷା ରାଣୀ ବନିକ*** ମାମଲାରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟକୁ ବିଚାରାର୍ଥେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବା ଉଚିତ, ଯାହା (2006) 4 SCC 78 ମାମଲାରେ ବିବୃତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି;

"13. ଏକ ସମୀକ୍ଷାର ପରିସରକୁ ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ, ସିପିସି ର ଧାରା 114 ପଢ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ, କିନ୍ତୁ ଏହି ଧାରା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ହସ୍ତକ୍ଷେପର ପରିସରକୁ ମଧ୍ୟ ରୂପରେଖ ଦିଏ ନାହିଁ କାରଣ ଏହା କେବଳ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛି ଯେ "ଏହା ଉପରେ ଏପରି ଆଦେଶ ଦେଇପାରିବେ ଯାହା ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ

ବୋଲି ବିବେଚନା କରିବେ" । ପରିମାପଗୁଡ଼ିକ ଆଦେଶ 47 ସିପିସିରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏହି ମାଲିମକଦ୍ଦମା ବିବାଦର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ "ନଥି ସାମ୍ନାରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ ପାଇଁ କିଛି ଭୁଲ କିମ୍ବା ତ୍ରୁଟି ସ୍ପଷ୍ଟ ହେବା ହେତୁ" ପୁନର୍ବାର ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଚାପ ପକାଇବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଉ । ନିୟମର ପୂର୍ବ ଭାଗ ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟୀ ପରିସ୍ଥିତି ସହିତ ଜଡ଼ିତ, ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀଟି ଏକ ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଯାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଭୁଲ କିମ୍ବା ଯାହା ଉପରେ ଦୁଇଟି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦର ପୁନଃଶୁଣାଣି ପାଇଁ କେହି ମାନନ୍ତି ନାହିଁ କାରଣ ଏକ ପକ୍ଷ ଏହି ମାମଲାର ସମସ୍ତ ଦିଗ ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା ବୋଧହୁଏ ସେମାନଙ୍କ ସହ ଅଧିକ ବଳପୂର୍ବକ ଭାବରେ ତର୍କ କରିଥାଇପାରନ୍ତି ଏବଂ/କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ପାଳନୀୟ ନଜିର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଫଳରେ ଏକ ଅନୁକୂଳ ରାୟ ଭୋଗ କରିଥିଲେ । ଏହା ଆଦେଶ 47ର ନିୟମ 1ର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେଉଁଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଏହି ତଥ୍ୟ ଯାହା ଆଇନର ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଯେଉଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ବିଚାର ଆଧାରିତ ତାହା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମାମଲାରେ ଉପରିସ୍ଥ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ପରବର୍ତ୍ତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟାହୃତ ହୋଇଛି କିମ୍ବା ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଛି, ତାହା ଏପରି ବିଚାରର ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆଧାର ହେବ ନାହିଁ । ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରଶ୍ନଗତ ଆଦେଶ ଅପିଲଯୋଗ୍ୟ ସେଠାରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ପକ୍ଷର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପ୍ରତିକାର ଅଛି ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର ଆଦେଶର ସମୀକ୍ଷା କରିବାର କ୍ଷମତା ସର୍ବୋତ୍ତମ ସତର୍କତା ସହିତ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ୍ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଥୁଙ୍ଗଭଦ୍ରା ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଏ.ପି ସରକାର [(1964) 5 SCR 174 : AIR 1964 SC 1372] ମାମଲାରେ ନିମ୍ନମତେ କହିଥିଲେ : (SCR p. 186)

> "ଏକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଅଛି ଯାହା ବାସ୍ତବ ଅଟେ, ଯଦିଓ ଏହା ସର୍ବଦା ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହୋଇନପାରେ, କେବଳ ଏକ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏବଂ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଯାହା "ଦୃଶ୍ୟମାନ ତ୍ରୁଟି" ଦ୍ୱାରା ଦୋଷଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇପାରେ । ଏକ ସମୀକ୍ଷା କୌଣସି ପ୍ରକାରରେ ଛଦ୍ମବେଶରେ ଏକ ଆବେଦନ ନୁହେଁ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଏକ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପୁନର୍ବାର ଶୁଣାଯାଏ

ଏବଂ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଏ, କିନ୍ତୁ କେବଳ ଏକସ୍ପ ତ୍ରୁଟି ପାଇଁ ଅବସ୍ଥିତ ... ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ବିସ୍ତୃତ ତର୍କ ବିନା ଜଣେ ତ୍ରୁଟିକୁ ସୂଚାଇ ପାରିବେ ଏବଂ କହିପାରିବେ ଯେ ଏଠାରେ ଏକ ସାରବାନ ଆଇନଗତ ପ୍ରସଙ୍ଗର ବିଷୟ ଯାହା କାହାକୁ ବି ଦେଖେ, ଏବଂ ଏହା ବିଷୟରେ ତର୍କଯୁକ୍ତ ଭାବରେ କୌଣସି ଦୁଇଟି ମତାମତ ରହିପାରିବ ନାହିଁ, ନଥି ସାମ୍ନାରେ ତ୍ରୁଟିର ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ମାମଲା ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।"

୨. ଉପରୋକ୍ତ ନୀତିଗୁଡ଼ିକୁ ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ରଖି, ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ବିବାଦଗୁଡ଼ିକ ଏବେ ହାତକୁ ନିଆଯିବ ।

ଶ୍ରୀ ସମୀର କୁମାର ଦାସ, ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଏହା ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ **ଡ଼ାକ୍ଟର ଶ୍ୟାମଳ କୁମାର ସାହା**ଙ୍କର ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୁଲ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିଲା ଏହା ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଯେ ଏହା ଖ୍ରୀଷ୍ଟ କଲେଜ, କଟକ ସହିତ ମଧ୍ୟ ଜଡ଼ିତ । ଶ୍ରୀ ଦାସ ବିଶେଷ କରି ଦୁଇ ଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ରାୟର ସେହି ଅଂଶକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହେଇଥିଲା ଯେ ***ଷ୍ଟିୱାର୍ଟ ବିଜ୍ଞାନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, କଟକ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ କଲେଜ, କଟକର ପରିଚାଳନା ପରିଷଦ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ***, ଯାହା 2008 SCC OnLine Ori 2 :: AIR 2008 Ori 143ରେ ବିବୃତ, ମାମଲାରେ ଏକକ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପୂର୍ବ ରାୟ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଭାବରେ ଏକ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଭାବରେ ଷ୍ଟିୱାର୍ଟ ବିଜ୍ଞାନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ସ୍ଥିତିକୁ ସ୍ଥିର କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ରିଟ୍ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ବିଜ୍ଞ ଏକକ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ସକ୍ଷମ ତଥ୍ୟ ସନ୍ଧାନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିବାଦର ନ୍ୟାୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ଉଚିତ୍ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିମ୍ବିସାର ଦାଶ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବି.ଏସ୍. ତ୍ରିପାଠୀଙ୍କ ଭଳି ସମାନ ତର୍କ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଖ୍ରୀଷ୍ଟ କଲେଜର ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫଳାଫଳ

ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥିବାର ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଏହା ସାମ୍ନାରେ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହାର ପୁନର୍ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୁଶାନ୍ତ କୁମାର ଦାଶ ଏବଂ ବିଜ୍ଞ ରାଜ୍ୟ ଅଧିବକ୍ତା ଉଭୟ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରଥମତଃ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଉଠାଯାଇଥିବା ଯୁକ୍ତି ତଥ୍ୟମୂଳକ ଭାବରେ ଭୁଲ ଅଟେ ଏବଂ ଯେକୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହା ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ କେବେବି ଆଧାର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯଦିଓ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦୁଇଟି ମତ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମ୍ଭବ, ତଥାପି ତାହା ସମୀକ୍ଷାର ବିଷୟ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

10. ପ୍ରଥମ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଶୁଣିବା ପରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ମତ ହେଉଛି ଯେ ରିଟ୍ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ନ୍ୟାୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ସମୟରେ, ବିଶେଷ କରି ଅନୁଷ୍ଠାନର ସ୍ଥିତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ, ଏହା ଦ୍ୱାରା ***ଷ୍ଟିୱାର୍ଟ ବିଜ୍ଞାନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, କଟକ*** (ଉପରୋକ୍ତ)***ଙ୍କର ପରିଚାଳକ ନିକାୟ***ଙ୍କ ଏକକ ବିଚାରପୀଠ ରାୟକୁ ଏବଂ **ଡାକ୍ତର ଶ୍ୟାମଳ କୁମାର ସାହା** (ଉପରୋକ୍ତ)ଙ୍କ ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଦୁଇ ଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠକୁ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ରାୟଗୁଡ଼ିକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ପରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-10 ଅଧୀନରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫଳାଫଳ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ତୃଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ, ଯାହା ଏହା ସମ୍ମୁଖଉପରେ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଅଟେ । ରାୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-10ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଆଲୋଚନାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ନୁହନ୍ତି ଯେ ପୂର୍ବ ରାୟଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ତୃଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ ଯାହା ନଥି ସାମ୍ନାରେ ଏକ ତ୍ରୁଟି ସଂସ୍ଥାପନ କରେ । ଅନ୍ୟଥା ମଧ୍ୟ, ଯେପରି **ସଞ୍ଜୟ ଅଗ୍ରୱାଲ** (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏହା

HIGH COURT ORISSA

ଧରାଯାଇଛି ଯେ, *"ନଥି ସାମ୍ନାରେ ଏକ ତ୍ରୁଟି ଏପରି ଏକ ତ୍ରୁଟି ହେବା ଉଚିତ, ଯାହା କେବଳ ନଥିକୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ଜଣାପଡ଼ିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ଏହା କୌଣସି ଦୀର୍ଘ-ଅଙ୍କିତ ଯୁକ୍ତିର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆବଶ୍ୟକ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଯେଉଁଠାରେ ଏହା ବିଷୟରେ ଦୁଇଟି ମତାମତ ହୋଇପାରେ ।"*

ତେଣୁ, ଉପରୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ, ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଥମ ଆଧାରଟି ସମର୍ଥନୀୟ ନୁହେଁ ।

11. ଦ୍ୱିତୀୟ ଆଧାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସେବା ଚୁକ୍ତି ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଏବଂ ତେଣୁ, ରିଟ୍ ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ବଶ୍ୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କେବେବି ବିଚାର ବିମର୍ଶ କରାଯାଇନଥିଲା କାରଣ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଯୁକ୍ତି କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇନଥିଲା । 22.03.2023 ତାରିଖର ରାୟ ପାଇଁ ବିଶେଷ ସନ୍ଦର୍ଭ ଦିଆଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ରିଟ୍ ଆବେଦନର ଚଳନକ୍ଷମତା ଉପରେ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ଅନୁଷ୍ଠାନର ସ୍ଥିତି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପୁନର୍ବାର ଶୁଣାଣି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା, ସୁଶ୍ରୀ ପାମି ରଥ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ରିଟ୍ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ଶୁଣାଣି ବନ୍ଦ ହେବା ପରେ ଯେତେବେଳେ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ ରାୟ ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖାଯାଇଥିଲା, ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବା ପରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପୁନର୍ବାର ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା କାରଣ ସେ ଶୁଣାଣି ସମୟରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ କାରଣ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ କାରଣ-ତାଲିକାରେ ତାଙ୍କ ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ତେଣୁ, ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକୁ ପୁନର୍ବାର ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଶୁଣାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ଦିନ ଶୁଣାଣି ସମୟରେ ସେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟକୁ ଉଦ୍ଧୃତ କରି ***ସେଣ୍ଟ ମେରିଜ୍ ଏଜୁକେସନ୍ ସୋସାଇଟି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଭାର୍ଗବ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ***

ମାମଲାରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ, ଯାହା 2022 SCC OnLine SC 1091 ମାମଲାରେ ବିବୃତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ, ଏକ ବେସରକାରୀ ଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବେସରକାରୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେବା ବିବାଦ ଜଡ଼ିତ ଏକ ରିଟ୍ ଆବେଦନର ଚଳନକ୍ଷମ ପ୍ରସଙ୍ଗର ସମାଧାନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ସୁଶ୍ରୀ ରଥଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ତେଣୁ ଏହା, ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି ଶୁଣାଣି ହୋଇନଥିଲା ଯୁକ୍ତି କରିବା ତଥ୍ୟଗତ ଭାବରେ ଠିକ୍ ନୁହେଁ ।

12. ସମୀକ୍ଷାଧୀନ ରାୟର ଏକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ପ୍ରକାଶ କରିବ ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ-22 ଏବଂ 23ରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ।

> *"22. ଏହା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ନେଇଯାଏ-ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସତ୍ତ୍ୱେ ରିଟ୍ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଚଳନଯୋଗ୍ୟ ହେବ କି ନୁହେଁ ।*
>
> *23. ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ କଲେଜ ଏକ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ବୋଲି ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଏହା ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 226 ଏବଂ 227 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରିଟ୍ ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ବଶ୍ୟ, କାରଣ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଏହା ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରୁଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଖ୍ରୀଷ୍ଟ କଲେଜ ତରଫରୁ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ଯଦିଓ ଏହା ଧରାଯାଇଥାଏ ଯେ ଅନୁଷ୍ଠାନଟି ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରୁଛନ୍ତି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ମାଲିମକଦ୍ଦମା ବିବାଦ ପରିଚାଳନାବର୍ଗଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଏବଂ ବେସରକାରୀ ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ, ଯାହା ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ ଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।"*

13. ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଏପରି ସ୍ୱଷ୍ଟ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ରଥଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିବା **ସେଣ୍ଟ ମେରିଜ୍** (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲା ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହା ଯୁକ୍ତି କରିବା ତଥ୍ୟଗତ ଭାବରେ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ରିଟ୍ ଆବେଦନର ଚଳନକ୍ଷମ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କୌଣସି ଶୁଣାଣି ହୋଇନାହିଁ । ଏହା ଟିପ୍ପଣୀ ଦେବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ 07.11.2023 ଏବଂ 08.11.2023 ତାରିଖରେ

HIGH COURT ORISSA

ଏହି ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ଶୁଣାଣି ସମୟରେ ମଧ୍ୟ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ବୁଝାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ଯେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସେବା ଚୁକ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ଏବଂ କୌଣସି ସାର୍ବଜନିକ ଆଇନ ଉପାଦାନ ଜଡ଼ିତ ନୁହେଁ ବୋଲି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଭୁଲ ଅଟେ । ତେବେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଭାବରେ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ତାରିଖରେ ଅର୍ଥାତ୍ 09.11.2023 ତାରିଖରେ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତିନୋଟି ସ୍ମାରକପତ୍ର ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଯଦି ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଏ ତେବେ ହିଁ ସେମାନଙ୍କର ମାମଲାକୁ ଗୁଣବତ୍ତା ଆଧାରରେ ଯୁକ୍ତି କରିବାର ଅଧିକାରକୁ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ ଯୁକ୍ତିତର୍କ ହଠାତ୍ ବନ୍ଦ ହେବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବନ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ମାମଲାକୁ ରାୟ ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଯାହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ସେଥିରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ସେମାନେ ମୂଳତଃ ଯୁକ୍ତି କରନ୍ତି ଯେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସେମାନଙ୍କର ମତକୁ ଅଧିକ ଶୁଣାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା ଏବଂ କେବଳ ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାର ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ରାୟରେ, **ସେଣ୍ଟ ମେରିଜ୍** (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆଇନର ସ୍ଥିରୀକୃତ ସ୍ଥିତିକୁ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ନେବା ପରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-25 ରୁ 31ରେ ରିଟ୍ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରାର୍ଥନାଗୁଡ଼ିକୁ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ନେଇ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ଧରିଛନ୍ତି ଯେ ଏହିପରି ଅଭିଯୋଗ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସେବାର ଚୁକ୍ତି ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଏବଂ କୌଣସି ସାର୍ବଜନିକ ଆଇନ ଉପାଦାନ ଏଥିରେ ଜଡ଼ିତ ନୁହେଁ ।

14. ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ମତକୁ ଶୁଣାଯାଇନଥିବା ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ୱୀକାର ନକରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି ଯେ ଅନ୍ୟଥା ଏହା ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ଆଇନ ଯେ ଏକ ରାୟର

ସମୀକ୍ଷା କେବଳ ଏହି କାରଣରୁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ହେବ ନାହିଁ ଯେ ଏକ ପକ୍ଷ ମାମଲାର ସମସ୍ତ ଦିଗ ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା ବୋଧହୁଏ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ବଳପୂର୍ବକ ଭାବରେ ଯୁକ୍ତି କରିପାରିବେ ଏବଂ/କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ପୂର୍ବଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଉଦ୍ଧୃତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହିପରି ଏକ ଅନୁକୂଳ ରାୟ ଉପଭୋଗ କରିପାରିଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତଟି **ହରିଦାସ ଦାସ** (ଉପରୋକ୍ତ)ରେ ଧରା ଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ରାୟର ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଉଠାଯାଇଥିବା ଦ୍ୱିତୀୟ ଆଧାର ମଧ୍ୟ ଅସମର୍ଥନୀୟ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଛି ।

15. ତେଣୁ ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉକ୍ତ ରାୟର ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ନିଜକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବାରେ ଅସମର୍ଥ ଅଟନ୍ତି ।

16. ଫଳସ୍ୱରୂପ, ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଯୋଗ୍ୟତା ବିହୀନ ହୋଇଥିବାରୁ, ଖାରଜ କରାଯାଇଛି ।

HIGH COURT ORISSA
सत्यमेव जयते

....

ଶଶିକାନ୍ତ ମିଶ୍ର,
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ,
14 ଡିସେମ୍ବର, 2023/ଏ.କେ. ରାଣା, ପି.ଏ.

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦକ : ଶ୍ରୀ ଓଜସ୍ୱୀ କୁମାର ସାହୁ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ : କଟକ

HIGH COURT ★ ★ सत्यमेव जयते ORISSA